

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Коло

СПОЈЕНО СА »ДОМОМ И СВЕТОМ«
Недељни илустровани лист

са београдским радио програмом

Број 24

13 Јуни 1942

Дин. 4

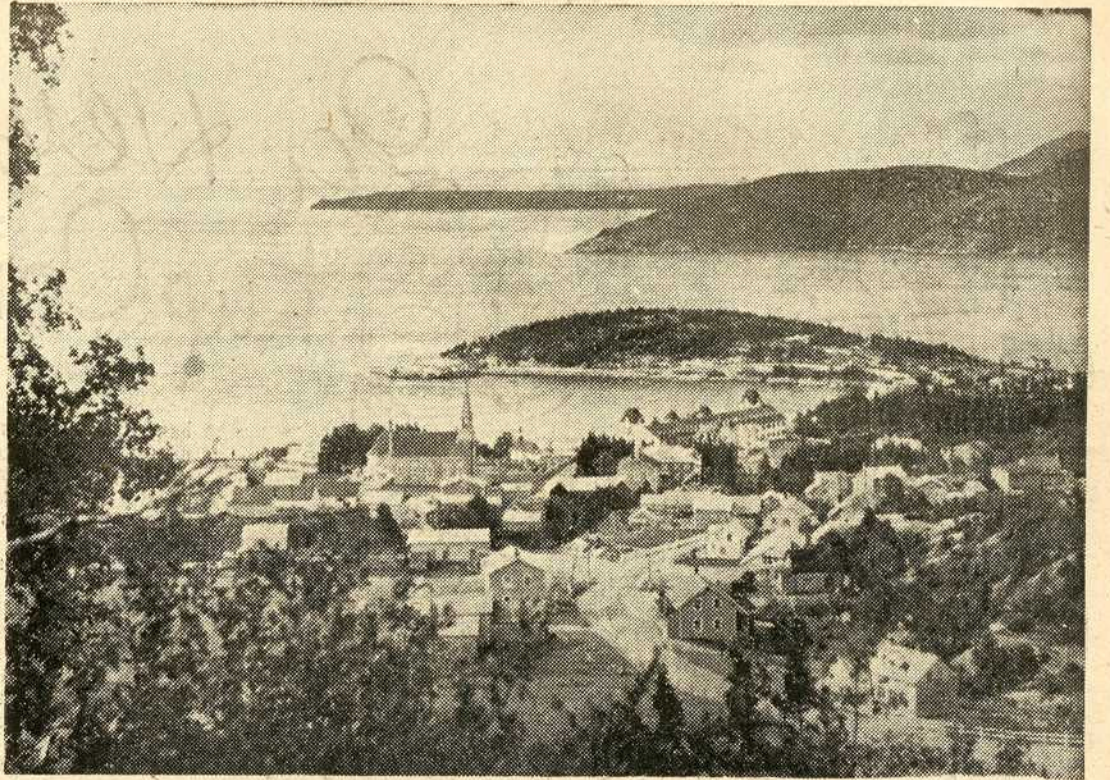
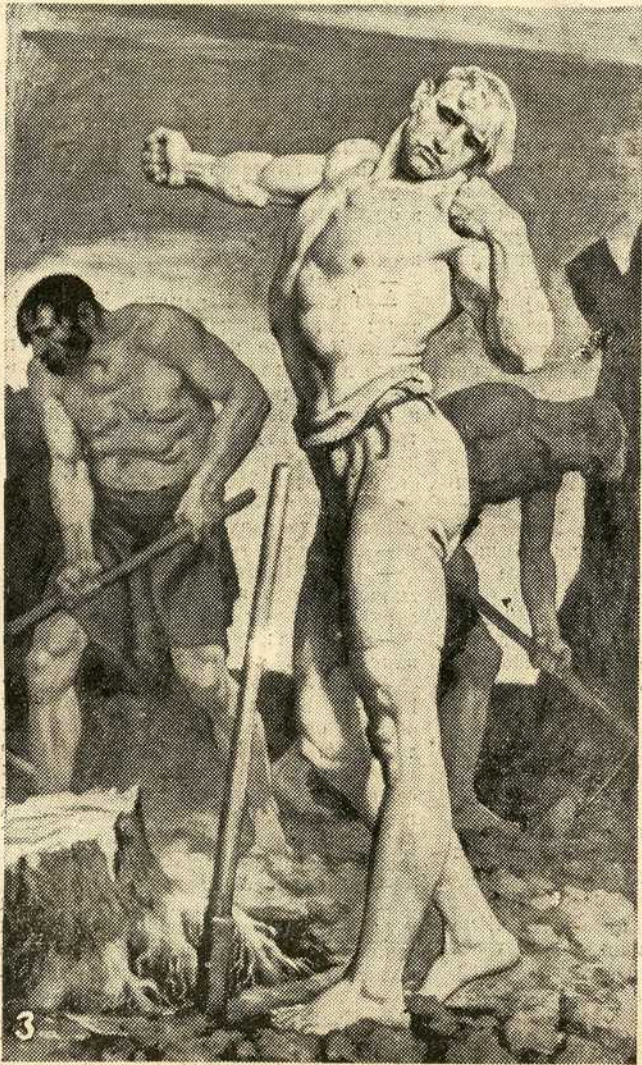

С трагичне
годишњице
у Следереву

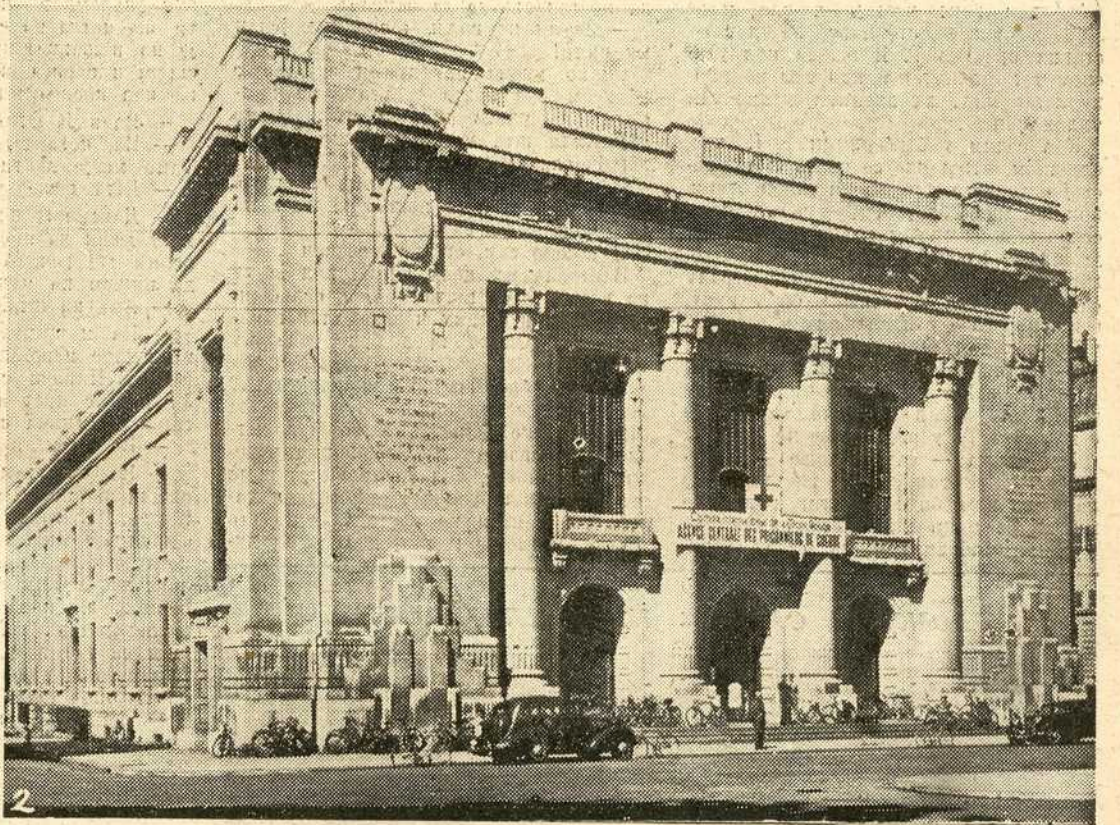
(Снимак:
М. Цигановић)

КРОЗ ЦЕЛО СВЕТ

1) Немачке подморнице блокирале су целу западну обалу Северне Америке од ушћа Мисисипија до залива Св. Лоренца у Канади. Једна немачка подморница ушла је чак и у саму реку Св. Лоренца где је, и поред јаке обалске страже, потопила три трговачка брода са 14.000 бруто регистарских тона, а затим се вратила на отворено море.
Слика приказује једну варош на ушћу реке Св. Лоренца.

2) Међународни комитет Црвеног Крста налази се у Женеви, у Швајцарској. Влада женевског кантона ставила му је на расположење своју зграду, у којој ради сада 3500 лица од којих 2900 добровољно. Црвени Крст даје обавештења о свим заробљеницима, интерниранима и страним држављанима у зараћеним земљама. Постоји већ 60 картотека са 5 милиона имена, о којима Црвени крст води евиденцију.
(Fotos: Belgrader Bildagentur 3, Europa Sonderdienst 2.)

QUINZAINE IMPERIALE 1942

POSTES FRANCAISES

SECOURS NATIONAL

1'50
+ 8'50

- 3) Крајем прошлог месеца отворена је велика пролећна сликарска изложба Пруске уметничке академије. Темпера Артура Камфа: „Земља“.
- 4) Држава Сијам у Источној Индији променила је своје име у Таји то јест „Земљу слободних људи“ и прикључила се борби Јапана за ослобођење Азије. Слика приказује једну сијамску девојчицу из племена Лао за ткачким столом.
- 5) У Француској су пуштене у промет нове поштацке марке. Слика приказује једну од тих марака.

Наши у заробљенишtvу

Барака Београђана

НАПИСАО ЗА »КОЛО« М. К. ИВАНИЋ, НОВИНАР, П. ПУКОВНИК-ИНВАЛИД

Са коликом чежњом чекате свако писмо од ваших милих и драгих из заробљеништва, познато ми је. Знам да вас, више од свега, интересује како они живе у логорима, далеко од отаџбине, далеко од свога огњишта, далеко од својих свакодневних навика...

До недавно био сам заробљеник у једном од највећих српских официрских логора у Немачкој, у Нирнбергу. Био сам у бараци број 105, у којој су, безмало, све сами Београђани. Испричаћу вам, укратко, како смо заједнички проводили тмурне дане тешке чежње за Отаџбином и својима.

У бараци нас је било 58 официра, а били смо распоређени по малим одељенима, боксовима, као у спаваћим вагонима или кабинама у прекоокеанским бродовима. Претежно сви смо били потпуковници, и то резервисти. Било нас је разних професија, а да и не говоримо о роду оружја у војсци. Међу нама су и ратници из прошлих ратова, чије груди красе многа највећа одликовања...

Да почнем са „уознавањем“:

Међу нама је и бивши министар саобраћаја Лаза Радивојевић, а да му не би било „досадно“ прави ми друштво генерални директор Државних железница Димитрије Наумовић, а тројку завршава генерални инспектор Гребеновић. То вам је нека врста „Железничке команде“, само, разуме се, без блеска и луксуза...

Мало даље, на горњој постељи, одмара се бивши председник београдске општине Милан Нешић са колегама из Општине, инжењерима Тадићем и Адамовићем. Свима је драга та „тројка“. Весели су људи.

Заступљена је и пољопривреда. Ту је министров помоћник Милош Сретеновић. Имамо и стручњака за решавање педагошких проблема. Главну реч ту води Дамјан Рашић.

Бивши генерални директор Управе државних монопола Марко Марковић успешно је решавао „дуванске проблеме“, — али без трунке дувана. Адвокат Воја Павловић са пуним ауторитетом заступа „странке“ приликом обавезних расправа око следовања. О пенскопаним рудницама стара се Милош Рафајловић, мада му многи пребацују да није уредио ни своје руднике, што су му остали код куће. Нека врста шефа пресбиро-а постао је, самозвано, наравно, Добривоје Стојадиновић. Он се стара да нас „обаве-сти“ на време о догађајима у свету. Трговачку страну наше бараке води Никола Јовановић са Будимиром Димитријевићем, а банкарска пословања најбоље иду од руке Раши Белопавловићу, вишем чиновнику Народне банке. Брандим и ја имамо „свету дужност“ да бележимо хронолошки све шта се дешава, и многи нас се прибојавају. О културном „препоруду“ наше бараке стара се професор Мелентијевић-Меца.

Ми се слажемо добро. Сви смо стари другови и познаници. Сви смо били у прошлим ратовима, и није вам онда тешко да нам верујете да имамо о чему да разговарамо. Да вас мало насмејем: остао је и овде траг од оне чиновничке љубазности. Тако се дешава да неко од чиновника почне:

— Изволите, господине Генерални,

вама ће бити zgodније на горњој постељи!

— А, не. Добро је мени и овако.

— Само ви изволите, поштите се!

Ето, тако, као на неком службеном путовању, само без дневница и при-служника.

Нас сажичу исте бригае, море нас исте бољке. Али то нам не смета да се другарски слажемо. Не замерите ми што морам да истакнем да је наша барак служила за углед у логору. Из ње је потекла и иницијатива за држање разних предавања из културних области. Остале барак нас зову „Барак старих“.

Ми сами одржавамо ред у бараци. Имамо свакога дана дежурне. Првих дана, признајем, није нам било лако. Нарочито оним старијим. После смо се навикли. Занимљиво је било кад је председник општине Нешић узео у своје руке команду над „чистачком колоном“. Мео је бараку без воде и „моторизације“. Падале су досетке, као из рукава:

— Покажи се, Милане! Лако је било са чистачком колоном, него дед сад!

Председник се није збунио. Издржао је до краја, на опште задовољство „општинара“. Иначе, он предњачи по својој навизи да своје ствари држи у реду. Једна попречна греда више његовог кревета служи му као „креденац“.

Смејали смо се доста онога дана кад су министар Радивојевић и његов

помоћник Наумовић понели „шафољ“ прљаве воде, да га проспу изван бараке. Многи су довикивали:

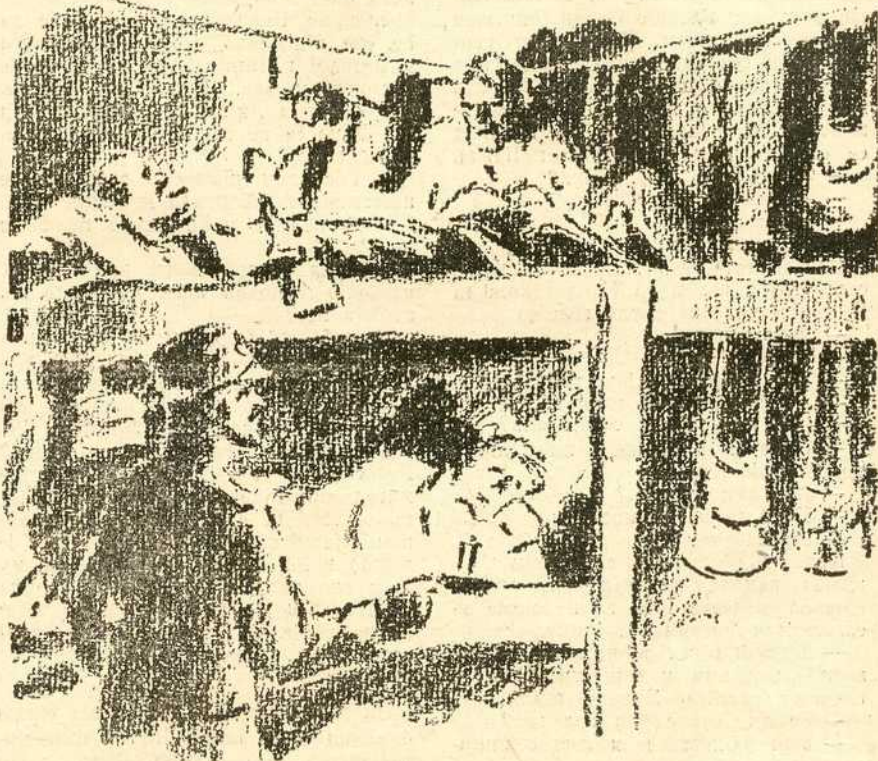
— Е, мој господин Генерални, да ли си сањао да ћеш доживети ту част да носиш „шафољ“ са госпо'н' министром?!

Стручњак за пољопривреду, помоћ-

прибегавамо оном старом начину да се један окрене зиду, а Дивац га чита:

— Ко ме ћемо ово? — и онда се предаје та порција оном кога је онај именовао.

Заробљеништво није лако. Најтеже нам је кад немамо вести од куће. А

ник министра Сретеновић, преузео је је на себе поделу намирница. Професор Дивац је „технички референт“, и дели толико ревностно и последњу мрву, да нам се понекад коса диже на глави. Да би подела била праведнија,

кад нам писмо стигне, онда га причавамо пријатељима, прочитавамо га по стотину пута, све док нам не стигне идуће.

Једнога дана рекао нам је командант логора:

— Заробљеништво је тешко. Ја то знам из сопственог искуства. Не желим да га отежавам, и учинићу све да га олакшам...

Били смо му захвални на тим речима. Знали смо да ће учинити, доиста, све.

Наша је барак дала многа „чувена имена“ у животу нашег логора. Ми смо „избацили на површину“ многе команданте блокова, кајтинере, повернице. Ми смо организовали и велики низ разних приредби.

Живот у бараци тече утврђеним редом. Устајемо у 6.30 ујутру. Умивамо се и чистимо бараку. После је доручак. До ручка, који је, обично око 12 часова, пере се већ. Неки шетају, а неки обилазе пријатеље по другим баракама. Очекујемо писма и пакете и препричавамо разне згоде и незгоде из сопственог и туђег живота.

На спавање илемо у 8.30 часова. Пре но што заспимо мало се „досвађамо“ око чистог ваздуха, јер су мишљења подељена: да ли прозор треба да остане отворен, или га треба затворити. Највећи поборник чистог ваздуха је професор Дивац, али остали, који се плаше реуме, решили су да му направе кревет — испред бараке.

Кад ноћ падне на барак нашег логора, завлада тишина. Али ми не спавамо. Ми смо у мислима с вама, нашим милим и драгим, са Србијом... Ми смо у Отаџбини, од које нас деле хиљаде километара. Напољу шуме борови. Мрак покрива логор. Тешка бољка, носталгија, нагрза наша срца. Сутра ће осванути још једно јутро. Монотono, као и она што су прохујала.

У спомен оцу...

Бол... Сузе... Јецаји... Тужан ми је живот...
Премалеће ово биће ми тужније,
Неће ме веселит' ни цвеће ни птице,
Јер копрена туге срце ће да свије...

Мокра је од суза твоја драга слика...
Болан спомен на те. Још болнија рана
Што не видех милог родитељског лица,
И нежног погледа, већ годину дана...

Седе власи твоје и старачку руку,
Усне моје дуго пољубиле нису.
Дал' ћу бити срећна да те икад видим...
Па та ди целивам и лице и косу...

Загрљаја твога, ја сам много жељна,
И пољупца милог што ми онда даде
Прошлого пролећа, тужнога растанка,
Кад сломљена срца ти од мене оде...

Премилу ми маму анђели узеше...
Гроб јој сузом квасим и скрушено молим:
— Боже, доведи ми тату, једино створење
Што на свету имам, које много волим...

У мислима тужним далеко... далеко...
Видим лик твој добри, милог родитеља,
И сузу у оку, срце што крвари...
»Сироче је твоје сад без хранитеља«.

Бол... Сузе... Јецаји... Тужан ми је живот...
Премалеће ово биће ми тужније,
Неће ме веселит' ни цвеће ни птице,
Јер копрена туге срце ће да свије...

Јуна 1942 у Неготину, Крајина.

Наталија Саве Димића,
ученица IV раз. Учитељске школе

СРПСКА ИЊА - Првакиња бечке опере

Беч, почетком јуна
Свакако је Беч одувек био центар уметничког живота Немачке, а можда и целе Европе. Нарочито је у Бечу био развијен музички живот. Имена готово свих великих немачких музичара и композитора везана су за Беч.

Иако се Немачка налази у рату, ипак то није ни мало укочило жи-

Ја сам била у Бечу
у јулу 1942
Даница Илић

вот Беча. Данас, можда више него пре рата, уметнички живот Беча развија се и напредује. Не прође готово, ми један дан без које значајније уметничке приредбе, а све улазнице за сваку претставу, по две три недеље унапред су распродате. Али, од свих уметничких приредаба највеће интересовање влада за оперу.

У самом центру Беча уздиже се монументална зграда бечке опере. Украшена орнаментима, она је уметнички украс Беча. Пред зградом се сваког дана тискају гомиле љубитеља музике.

На великим плакатима објављен је програм и свет чита: „Трубадур“, опера од Вердија. Неколико дама чисто је ускликнуло: Даница Илић. Изненађен, пециуо сам се. Чуо сам српско име. Загледао сам плакат и прочитао исто име. То је име наше чувене оперске певачице. Било ми је мило да је и наш народ дао једну тако велику уметницу која, изван граница своје отаџбине, достојно репрезентује наш народ. Разумљиво да сам потражио одмах нашу земљакињу, коју бечка публика веома воли...

Пронашао сам њен стан и зазвонио сам. Симпатична фигура г-ђе Илић појавила се на вратима. Сазнавши да

сам из Београда, увела ме је одмах унутра. Укусно намештен стан, нео његов изглед говорили су да ту стањује једна уметница.

Разговор је почео срдечно. По старом београдском обичају био сам послужен црном кафеом. Г-ђа Илић живо се интересује за прилике у својој отаџбини Србији и за уметнички живот Београда. Иако живи већ више година ван отаџбине, из непрестаног интересовања г-ђе Илић за Србију, видим колико воли свој народ... своју земљу. Интересовао сам се за њен живот и успехе у Бечу које је она ту постигла. Обасуо сам је разним питањима на која је она љубазно одговарала.

Колико сте година у бечкој опери?
— У бечкој опери сам већ четири године. Када је наша земља запала у ратне прилике осетила сам силну жељу да се вратим кући, али на интервенцију г. Балдур фон Шираха ипак сам остала у бечкој опери.

— Које су ваше најомиљеније опере?
— Аида, Турандот, Трубадур и Мадам Бетерфлај. Ја тежим да што више уђем у Вердијеву музику, зато највише и интерпретирам његове опере.

— У којој сте опери, по вашем мишљењу постигли највећи успех?

— Свакако у Аиди, јер је највише волим.

— Шта бисте ми могли рећи о немачким певачима и њиховим успехима?

— О њима се могу само најлепше изразити. То су певачи великих способности и завидне рутине. Међу првима од мојих колега, са којима су-

делујем, могу споменути Лоренца, Свонхолна и Хотера. Они су уједно најприментнији немачки певачи. Са њима сам поживела велике успехе. После тога била сам позвана у Италију, у Фиренцу, где је са Бењамином Ђилијем требало да певам Реквијем, али услед моје болести ово је гостовање одложено. Вероватно до почетка октобра.

— Које су опере сада на репертоару бечке опере?

— Вагнер, Моцарт и Верди. Њихове су опере у Бечу најомиљеније.

ватим Кнаперт, Буш, Бем (познат Београду у гостовању Дрезденске опере) и Клеменс Краус.

— Шта бисте могли да кажете о бечкој публици?

— Позната је ствар да бечка публика има много разумевања и љубави за уметност. А сада иако је рат, интересовање за опере можда се и повећало.

— Да ли сте певали пред београдском публиком?

— Свега једанпут. Имала сам филхармониски концерт.

Када сам се опраштао од г-ђе Илић

Зграда бечке опере

— А како се осећате у Бечу?

— Одлично, могу се похвалити да у бечкој опери заузимам једно од првих места. Беч је средина која пружа могућности да се сваки таленат уметнички усаврши.

— Који су мајстори диригентске палице данас у Бечу?

— На првом је месту Фуртвенглер,

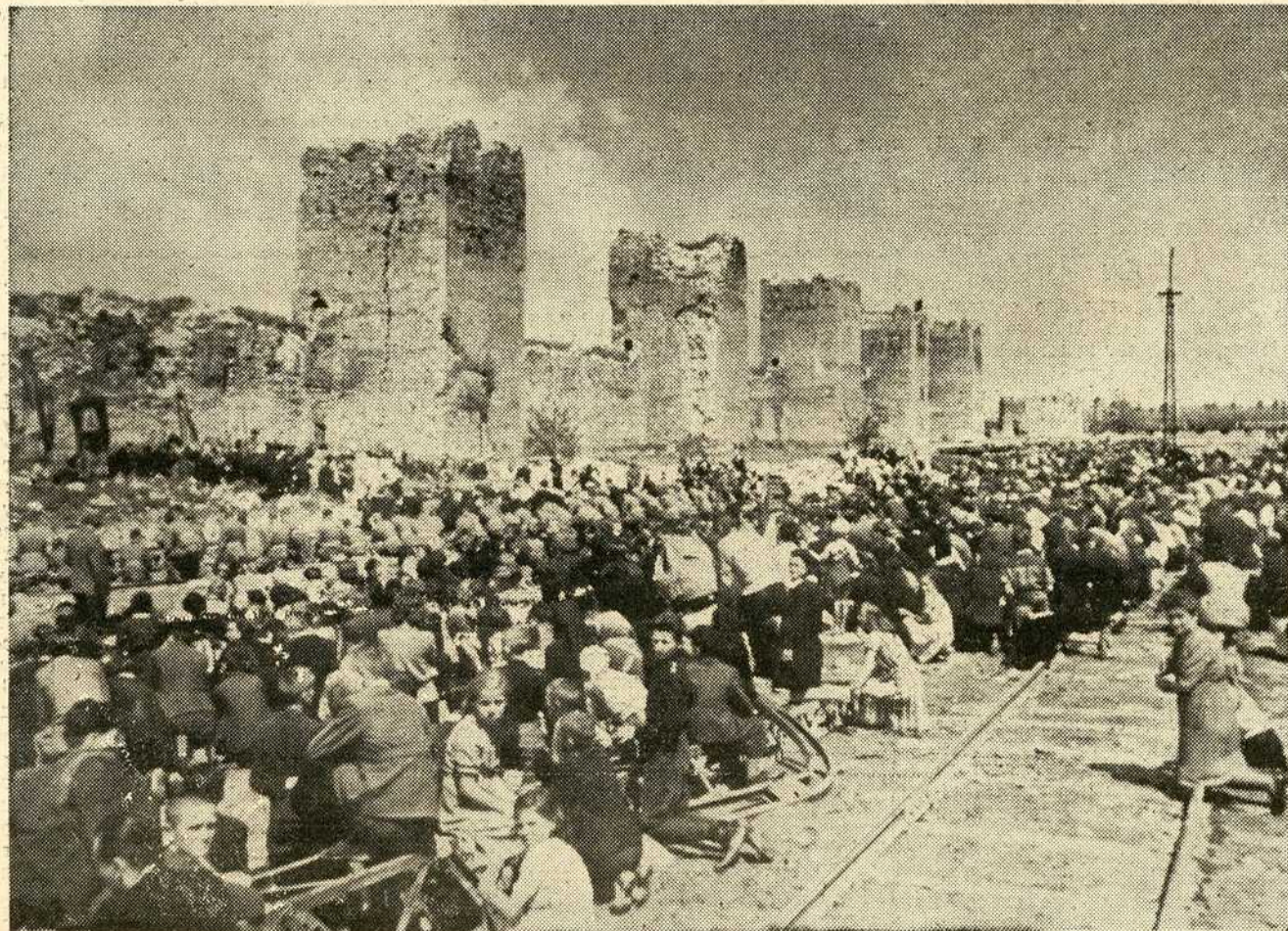
још једанпут ми је нагласила да топло, из срца, поздравим читаоце „Колла“ и Београђане...

Сутрадан у „Трубадур“ г-ђа Илић постигла је велики триумф. Слушао сам је и био сам поносан што је једна наша Српкиња успела да заузме тако видно место у једној опери као што је то бечка. Ж. Чакић

СМЕДЕРЕВО

5 ЈУНИ...

О тужне годишњице трагедије у Смедереву. На помену жртвама тешке несреће која је још једном погодила Србију, народ на коленима моли за покој душе изгинулих...

Снимак: М. Цигановић

УМЕТНИЧКО ПОЗОРИШТЕ

Летње позоришне игре НА КАЛЕМЕГДАНУ

РЕПЕРТОАР:

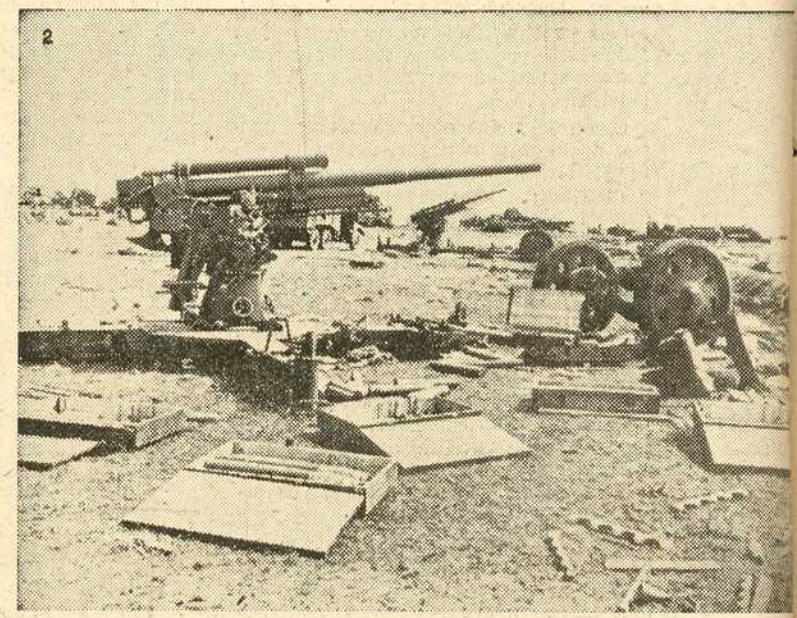
- Уторак 16 јуни: „Пљусак“ (у 17.30).
- Четвртак 18 јуни: „Модерни Робинзон“ (у 17.30 час.).
- Петак 19 јуни: „Бидо“ (обновљено — у 17.30 час.).
- Недеља 21 јуни: „Ивкова слава“ (у 17.30 час.).

Пажња посетиоцима: Улазнице за претставе Уметничког позоришта на летњој бини на Калемегдану продају се сваког дана у парфимерији до биоскопа „Колосеум“ (Теразије 38) од 8 до 14 часова. А на сам дан претставе и по подне од 15 час. на улазу у гледалиште на Калемегдану.

1

Офанзива на Источку.

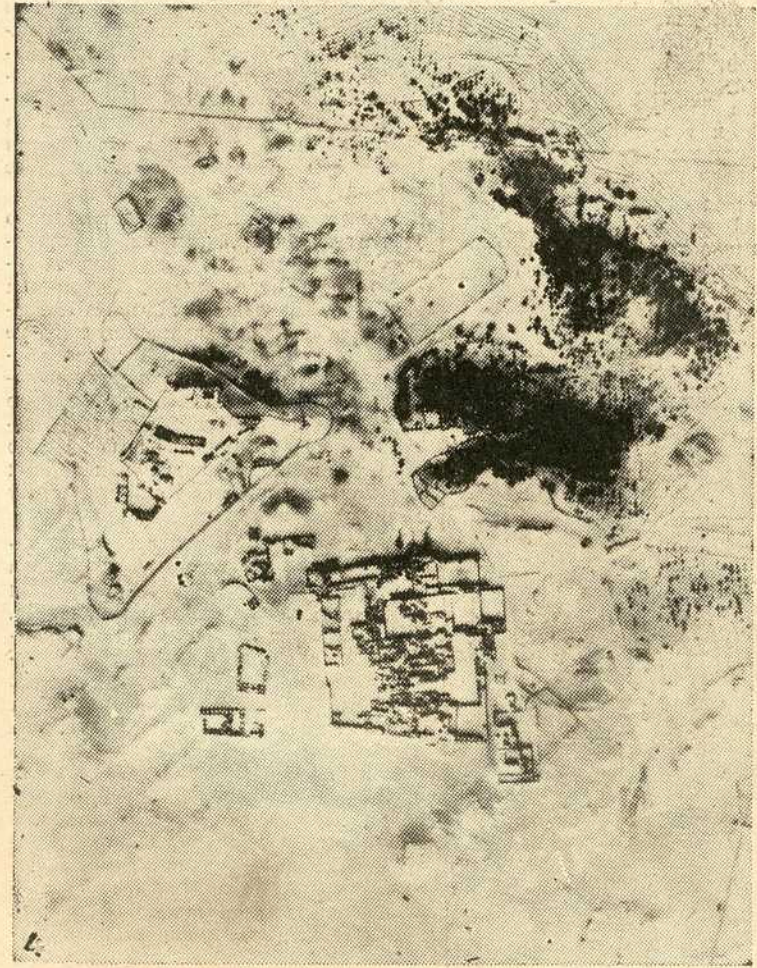

2

3

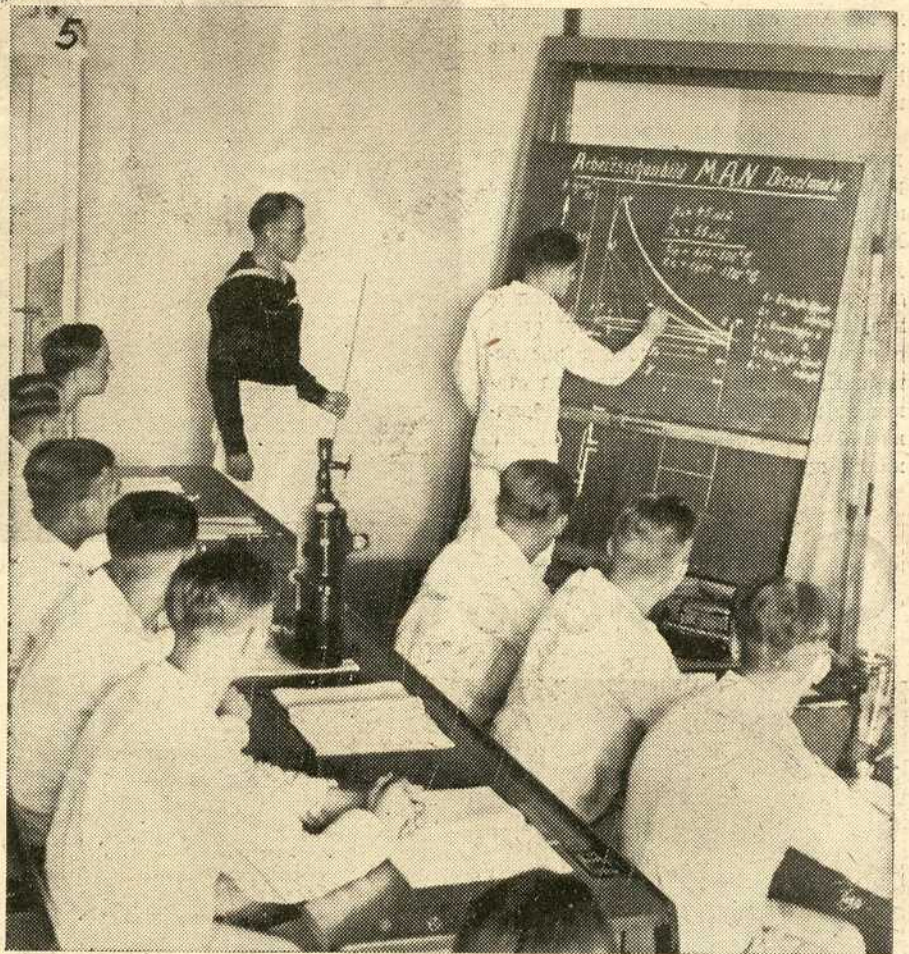
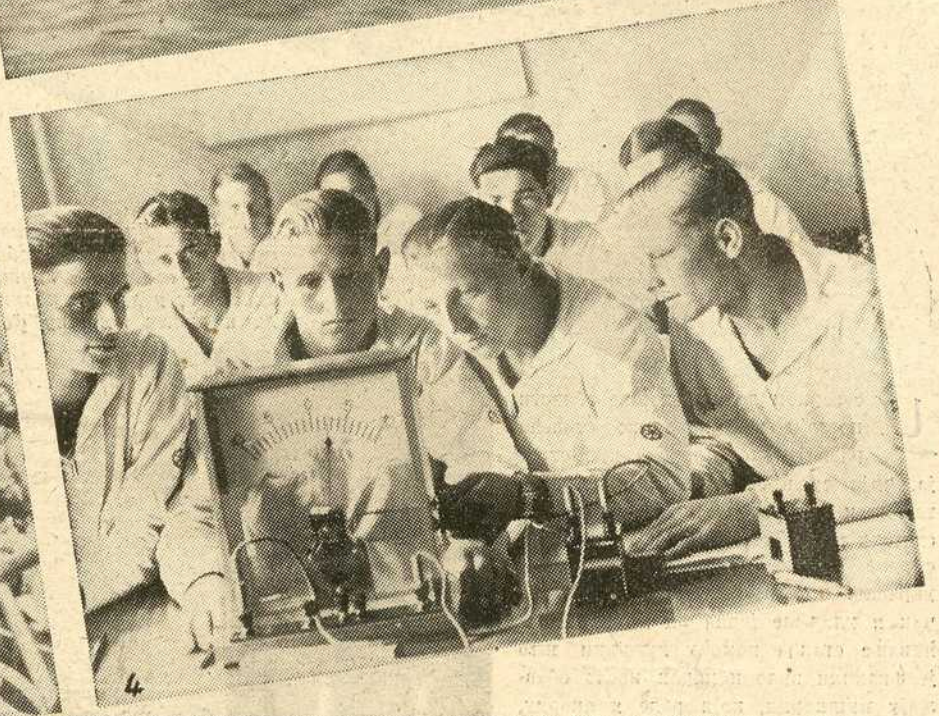
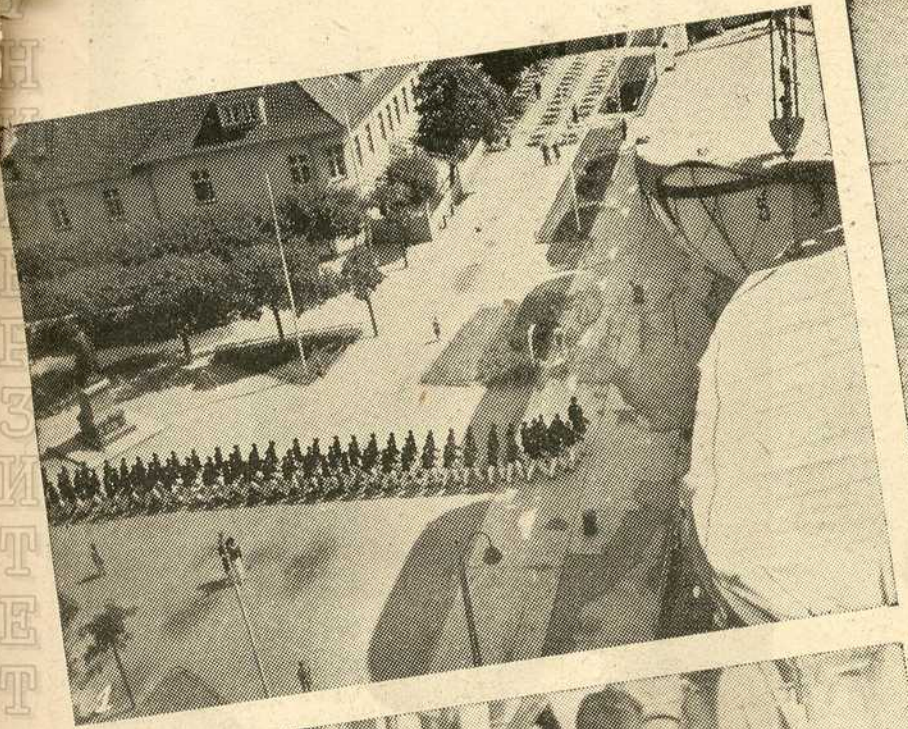
...и у Африци

5

- 1) Битка код Харкова завршила се уништењем три совјетске армије. Немачка пешадија у покрету пролази поред једног разореног совјетског тенка који је уништен у току борби претходног дана.
- 2) Мали исечак из велике борбе: заплењене батерије тешке совјетске артиљерије после битке код Харкова са муницијом и целокупним материјалом.
- 3) У бици код Харкова Немци су, по извештају Врховне команде, заробили преко 300 хиљада большевика. И они, извађени у пољу, крећу у правцу сабирног логора.
- 4) Оаза Царабубу постала је опет центар једне нове битке у североафричкој пустињи. На снимку се лепо види утврђење и урбенички квартал поменутог оазе у мору пустињског песка.
- 5) Немачки противавионски топ на фронту код Солума. Ова врста топова у прво време била је намењена само за одбрану од напада из ваздуха, али се сам топ у току времена претворио и у одлично противокоско оруђе. Бели прстенови при врту означају број уништених тенкова.

(Fotos: Belgrader Bildagentur)

Подморничка ШКОЛА

Свакако су подморнице једно од најважнијих оружја овога рата, који се води не само на копну и у ваздуху него и по најудаљенијим морима и океанима. Разуме се само по себи, да се од чланова посаде једне подморнице тражи велико лично и стручно знање. Обука се врши у нарочитим подморничким школама. Питомци ових школа, који морају да имају претходно спрему локача и морнара, станују на великим путничким бродовима, који су сада претворени у школске бродове. Подељени су у чете и течајеве. Обука је теоретска и практична. Од користи им је већ то што живе на лађи. Тако на пример, на палуби могу да вежбају сигналну службу са заставицама и Морзеом. Сваки будући члан подморничке посаде мора да прође и нарочити курс кувања које се у подморници обавља у узаним просторијама и по нарочитим прописима. На школској лађи је и базен за купање, где се предаје гвурачка вештина потребна у случају спасавања.

Други курс се одржава у касарни на копну, у школским просторијама. Ту се предаје наука о конструкцији подморница, техника Дизелових мотора и електромотора као и остала многобројна техничка знања која су потребна посади подморнице. Поред тога, разуме се, није занемарен ни спорт, а поготово веслање и управљање малим чамцима званима „динги“, који на бурном мору играју као ораове љуске.

Како се види, будући морнар једне подморнице мора много и много да учи пре но што дође на подморницу. Али најзад дође и тај свеничани тренутак: прво путовање подморницом над и под водом. Под надзором старих, искусних чланова посаде, млади подморничари, да их тако назовемо, уче да се сналазе у компликованог машинерији подморнице. Ту је цела збирка вентила, манометара, разних других апарата. Затим мотори, торпедне цеви и остало наоружање. Ту, најзад, пада судбоносна одлука, ко је способан и подесан да служи у једној подморници. Јер од члана посаде једне подморнице тражи се да оно што је у теорији научно, у пракси уме да примени прибрано, хладнокрвно и вешто и у најтежој ситуацији.

- 1) Велики путнички брод претворен је у школски брод за будуће подморничаре. Чете питомца марширују на службу.
- 2) Чланови посаде једне подморнице треба нарочито вешто да рукују малим чамцима званим „динги“. Како тај чамац игра на таласима узбурканог мора, може свако лако да замисли.
- 3) Оно што се научило у школској клуби у теорији, сада се проверава у пракси, у подморници под водом.
- 4) И рад електромотора, будући чланови подморничке посаде мора да знају како теоретски тако и практично.
- 5) Ученици једне подморничке школе проучавају рад Дизеловог мотора за време кретања под водом. Они мора да знају мотор и танчине тако да из никаквог квар или дефект не може да збуни.

(Fotos: Ervord Sonderdiens)

Доле — У малим кућицама варошице Хајде у Судетској области налазе се радионице за брушење и израду уметничких стаклених предмета.

Десно — Дусање стакла је велика вештина. Кад стакло добије, услед дусања и обртања, крушкасти облик, спусти се у дрвени калуп где се охлади и прими коначну форму.

У северном делу Судетске области постоји већ неколико столећа развијена стакларска индустрија, чији су производи својим квалитетом и техником украса постигли светски глас. Топионице које израђују сирово стакло и племенита обрада украсног стакла одељене су строго на чак и удаљене једна од друге. Израђивање стакла помоћу дуваљки, што је физички врло напоран посао обављају мушкарци, који раде у акорду, док лакше споредне послове обављају жене. Лекарски надзор и социјалне мере олакшавају радницима тешки посао.

Много је лакши посао радника који раде у уметничкој обради стаклене робе. Центар ове индустрије су две немачке варошице светскога гласа, Хајда и Штајншенау, које имају своју сопствену традицију. Ту постоји државна стакларска школа и откад је крај припао Немачком Рајху стара стакларска уметност поново је процветала. Права уметничка чудеса од стакла не израђују се у великим фабричким боксовима, него у многобројним малим предузећима и малим радиони-

Лево — Нарочито је тешка израда украса на дебелом стаклу за прозоре. То се обавља помоћу сталног поливања водом. Овај посао раде само прави мајстори уметници.

цама. Људи који су у току генерација усавршили своју и наслеђену способност да брушењем, гравирањем или ручном израдом у бојама, дају стаклу уметничку вредност, прави су мајстори у свом послу. Дугогодишњим мучним радом они су савршено савладали разноврсну технику украса и умеју необичним богатством идеја да стварају све нове и нове мустре и узорке. Богатство фантазије, многострукост украса и успела уметничка израда, то су карактеристике ове гране судетске радности. Данас држава води бригу о томе да се ове одлике, због којих је „чешко“, односно судетско, стакло стекло светски глас очувају и одрже

Судетско стакло

Лево — Гравирање стакла врши се помоћу ситних карборундума (једна врста дијаманта), бакрених плочица или поливањем са гладном водом.

Лево — Један дан рад ученика уметничке стакларске школе у Хајди.

(Fotos: Europa Sonderdienst)

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Недељни програм Београдске радио-станице

Недеља, 14 јуна 1942

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
- 6.15—7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00—7.20 Вести
- 7.20—9.00 Јутарњи концерт из града и тврђаве Београд.
- 9.00—9.20 Вести.
- 9.20—10.00 Преподневна музика.
- 10.00—10.30 Свечани час.
- 10.30—11.45 Празнични концерт.
- 11.45—12.00 Недељни преглед за српско становништво.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—14.00 Подневни концерт. Свира Мали радио оркестар под управом Јулија Ковалског.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика и Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.00—18.00 Поподне у једној војној болници.
- 18.00—18.15 Дневни преглед на српском језику.
- 18.15—18.45 Зашто девојке воле војнике.
- 18.45—19.00 Преглед штампе на српском језику.
- 19.00—19.30 Час немачке народне групе.
- 19.30—19.45 Пева Хайрих Шлауснус.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—22.00 Пожели нешто из Београда.
- 22.00—22.10 Вести.
- 22.10—24.00 Поморци — људи са копна.
- 00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

Понедељак, 15 јуна 1942

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
- 6.15—7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00—7.20 Вести
- 7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00—9.20 Вести.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—14.00 Подневни концерт.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 За сваког понешто
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика.
- 16.00—17.00 Тонфилмске звезде.
- 17.00—19.00 Српске емисије.
- 19.00—19.30 Час немачке народне групе.
- 19.30—19.45 Јован Мокравац свира.
- 19.45—20.00 Таскамо о спорту.
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.40 Шта ће се овде свирати?
- 21.40—22.00 Млади београдски стражар.

Уторак, 16 јуна 1942

- 22.00—22.10 Вести.
- 22.10—24.00 Полетни ритам, Свира оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
- 00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.
- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
- 6.15—7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00—7.20 Вести
- 7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00—9.20 Вести.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—13.00 Подневни концерт. Свира дувачки оркестар под управом Фрање Седлачека.
- 13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Јулија Ковалског.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 За сваког понешто
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика.
- 16.00—17.00 Жене о којима мушкарац говори.
- 17.00—19.00 Српске емисије.
- 19.00—19.30 Час немачке народне групе.
- 19.30—19.45 Клаудио Арау свира.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.40 Оаза — Отаџбина.
- 21.40—22.00 Млади београдски стражар.
- 22.00—22.10 Вести.
- 22.10—24.00 Немачко-италијанска емисија.
- 00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

Среда, 17 јуна 1942

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
- 6.15—7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00—7.20 Вести
- 7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00—9.20 Вести.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—14.00 Подневни концерт. Свира мали радио оркестар под управом Феодора Селинског.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 За сваког понешто

Четвртак, 18 јуна 1942

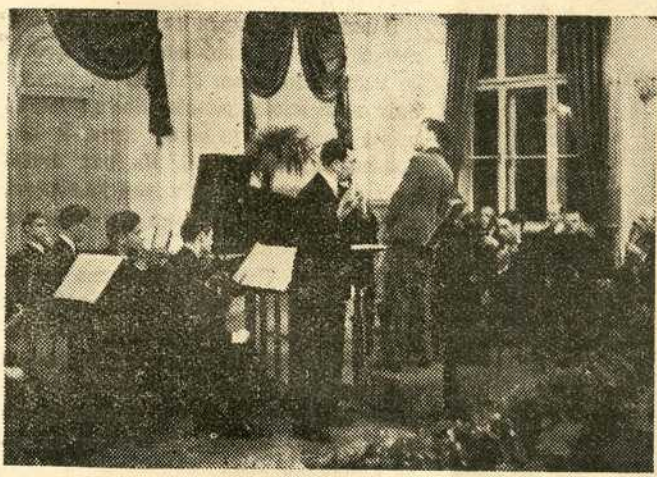
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика.
- 16.00—17.00 Разни инструменти.
- 17.00—19.00 Српске емисије.
- 19.00—19.30 Час немачке народне групе.
- 19.30—19.45 Станоје Јанковић пева.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.40 Испод светлећих лампиона.
- 21.40—22.00 Млади београдски стражар.
- 22.00—22.10 Вести.
- 22.10—24.00 Ватромет тонова. Свира оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
- 00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.
- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
- 6.15—7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00—7.20 Вести
- 7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00—9.20 Вести.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 13.00—14.00 Подневна музика. Изводи мали радио оркестар под управом Јулија Ковалског.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 За сваког понешто
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика.
- 16.00—17.00 Ко много носи, неком ће нешто донети.
- 17.00—19.00 Српске емисије.
- 19.00—19.30 Час немачке народне групе.
- 19.30—19.45 Војдлар Горше свира.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.40 Од опере до тонфилма.
- 21.40—22.00 Млади београдски стражар.
- 22.00—22.10 Вести.
- 22.10—23.30 Не допусти жени која те воли да плаче.
- 23.30—24.00 Весели рококо.
- 00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

Петак, 19 јуна 1942

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
- 6.15—7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00—7.20 Вести
- 7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!

Субота, 20 јуна 1942

- 9.00—9.20 Вести.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—13.00 Подневни концерт. Свира дувачки оркестар под управом Фрање Седлачека.
- 13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Феодора Селинског.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 За сваког понешто
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика.
- 16.00—17.00 Путовање по мору је весело.
- 17.00—19.00 Српске емисије.
- 19.00—19.30 Час немачке народне групе.
- 19.30—19.45 Крета Ивић пева.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.40 Од подрума до IV спрата.
- 21.40—22.00 Млади београдски стражар.
- 22.00—22.10 Вести.
- 22.10—22.45 У ноћи дозивам твоје име.
- 22.45—24.00 Весела је уметност.
- 00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.
- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
- 6.15—7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00—7.20 Вести
- 7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00—9.20 Вести.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—13.00 Свира тамбурашки оркестар Аранички и радио Шрамл квартет.
- 13.00—14.00 Оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 За сваког понешто
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика.
- 16.00—17.00 Пева моја стара гитара.
- 17.00—18.00 Пренос концерта са Теразија.
- 18.00—18.15 Дневни преглед на српском језику.
- 18.15—18.45 Под жарким небом.
- 18.45—19.00 Преглед штампе на српском језику.
- 19.00—19.30 Час немачке народне групе.
- 19.30—19.45 Свира Нона Кошеваја (клавир).
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—24.00 Б.А.С. (Београд—Атина—Солун).
- у паузи:
- 22.00—22.10 Вести.
- 00.00—1.00 Поздрави за фронт и отаџбину.

Сваких четрнаест дана Београдска радио-станица приређује у Гардиском дому и Тончидеру мало музичко вече. Наредни такав концерт одржаће се 23 јуна. Романтична околина одговара потпуно лепоти мале камерне музике. (Fotos: Belgrader Bildagentur — Kofent)

Трке у Отеју

Сав спортски свет са највећом пажњом прати трке на славним француским тркалиштима. Шантији, Сен Клу, Мезон-Лафит, Лоншан и Отеј. То су имена која за племенити коњски спорт много значе. Овај спорт има у Француској огромну публику, а популарисао се највише због тога што се тркалишта налазе у непосредној близини великих вароши. Прилаз тркалиштима је, за разлику од осталих земаља Европе и Америке, лак и приступачан и за широку публику и она је тај спорт прихватила и заволела.

- 1) Један који у последњем тренутку прави „комбинацију“. Са оловком у устима и бележником у руци, он журно прелистава програм.
- 2) И ове елегантне даме чекају шта ће да каже „тотализатор“ после завршене трке.
- 3) Услед nestaшице бензина и Парижани су постали „бициклисти“. Паркирање точкова уређено је боље и лакше него раније паркирање аутомобила.
- 4) Старо и младо, мушко и женско комбинује како да од неколико франака направи бар стотину.
- 5) Пред зградом Докеј-клуба. Сопственици штала разговарају о изгледима трка.

У Булоњској шуми код Париза налазе се највећа тркалишта са и без препрека: Лоншан и Отеј. Приказале смо нашој публици како изгледају трке у Отеју.

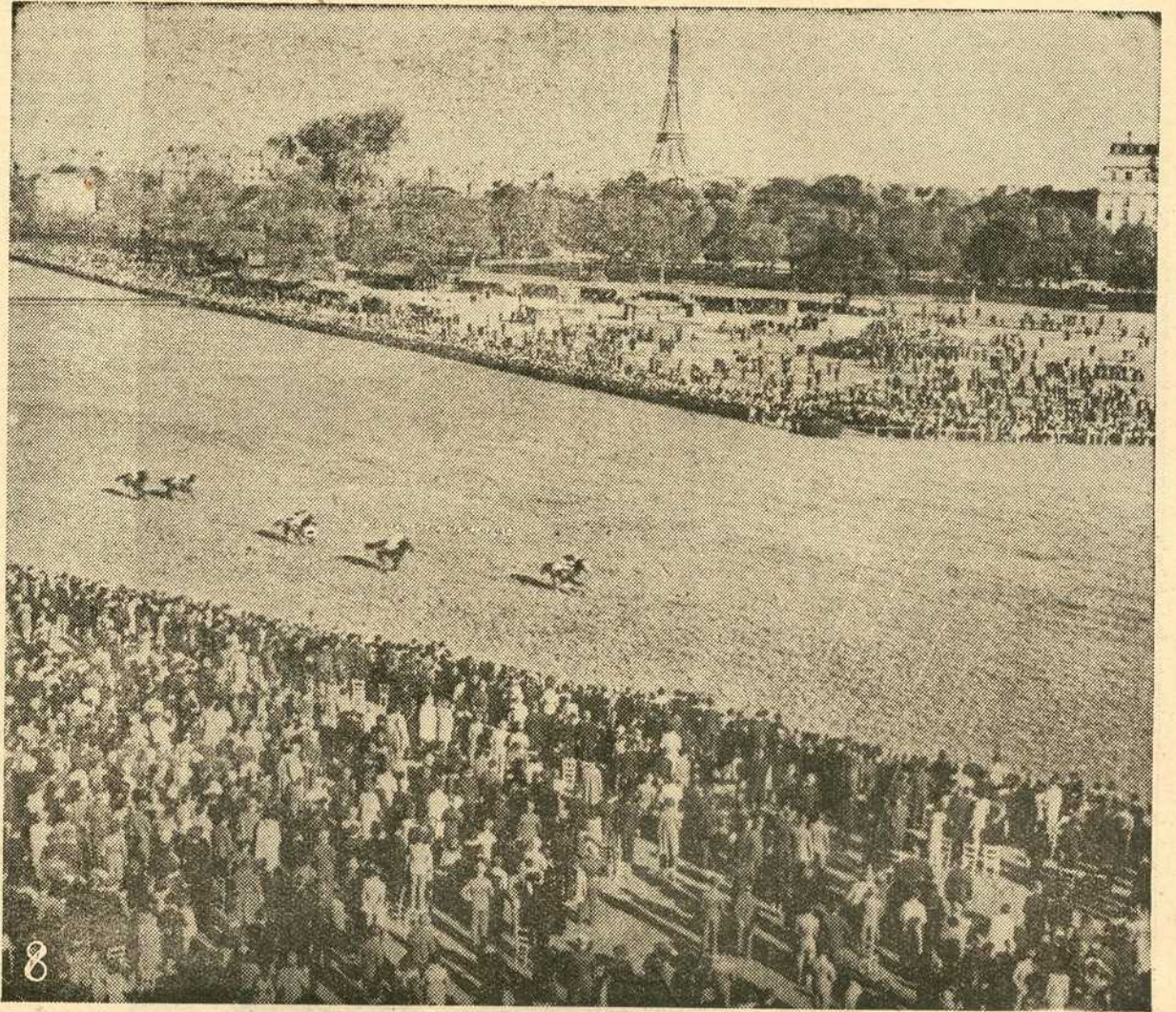
Париз је окупиран 1940 године, али живот у француској метрополи одвија се несметано даље. У Отеју се приређују трке као и раније. Као и у мирно време париска публика хита у Булоњску шуму, у Отеј. На рат потсећају само немачке војничке униформе, које се виђају у групама и појединачно међу публиком.

Елегантни Париз, грађанство и немачки војници заједно посматрају ток трка. Да, још нешто пада у очи: нема аутомобила. И у Паризу је бензин под забраном, издаје се само за најужније потребе. Али у толико је већи број бициклиста. Данас се не вози бициклом само „мали свет“.

На трибинама се пружа живописна мирnodопска слика. Чак ни нарочите

трибине с Немачким Војницима не надушавају ту слику. Сва публика, како Француска тако и немачка, напрегнуто посматра зелену стазу и трку коња. Усклици одобравања или разочарења прекидају општу тишину. За гледаоце не постоји ништа друго на свету. Данас је велики дан трка у Отеју!

Рознер Шел — Париз

6) Већ много десетина година он је стални посетилац трка па не може, ни за време рата, да се одрекне тих својих навика.

7) Припадници немачке војске имају на гласној трибини нарочито место. И за њих су трке пријатна разонода па их зато прате с великим интересовањем.

8) Поглед са главне трибине на тркалнице у Отеју, које се налази у Булоњској шуми, у унутрашњем делу Париза.

9) Пред полазак на старт. Фаворит, праћен својим тренером излази на стазу.

(Fotos: Europa Sonderdienst)

Лево — На овој стилској хаљини од батиста истиче се широки шкотски карирани појас од свиле.

(Fotos: Europa Sonderdienst)

болесне, гнезда инфекције које проузрокују опасне болести.
10) Дете није непажљиво увек због лености; можда је томе узрок кратко-

видост или неки неприметан физички недостатак. Чак и рашћење утиче на опште реакције.

Дечија постеља

Постеља за дете мора бити на првом месту хигијенска. Већ новорођенче мора имати своју сопствену постељу. Најбоља је плетена корпа која чврсто стоји и не љуља се, са чистом напуњеном сламарицом. Под главу треба ставити само један јастучић али не напуњем перјем већ морском травом. Главница новорођенчета се много зноји, перје не пропушта довољно ваздуха и главу сувише загрева, нема довољно испаравања, чини тело неотпор-

Летња мода

Младе мајке

ево вам 10 заповести за хигијену ваше бебе

- 1) Мајчино млеко је најбоља храна за ваше одојче. Ако морате давати кравље млеко одојчету, морате га, осим што ћете га осладити, разблажити и водом; осим тога, дајте беби витамини — који су му непотребни ако се храни мајчиним млеком.
- 2) Органи за варење се мењају у току прве године; не смеете дете одбити прерано или прекасно. — За то је најбоље посаветовати се с лекаром.
- 3) Нервозна деца не постоје: само су мајке и околина нервозни. Мир, уредан живот, тачно придржавање ча-

сова устајања, легање, оброка, па и по цену велике строгости — ето шта ће вам осигурати здраву, напредну децу.

Десно — Два елегантна костима за плажу са дугачким панталонама беле и сиве боје. Преко блузице кратких рукава овај костим употпуњава горњи део који је плетен од танке вунице црвене и плаве боје. Уз сиве панталоне пристаје кратка клуб-јакна украшена нашивеним цеповима и једним редом дугмета.

- 4) Што више ваздуха и светлости. Рђава исхрана, живот у соби, без довољно ваздуха дају рахитичну децу. Остављајте у децјој соби полу отворен прозор кад их метнете на спавање.
- 5) Дете ће вам бити чисто само ако га сваки дан купате, имаће миран сан. Не пуштајте га дуго да се у води игра, јер то исцрпљује.
- 6) Потребно је надгледати физичко васпитање. За дете је најбољи спорт његово играње. Спорт који изиску-

- ју сувише физичке снаге спречавају пораст детета до 15 година. Најбоље је посаветовати се с лекаром.
- 7) Ако је једно од ваше деце болесно, спречите даље ширење болести међу својом децом одвајањем малог болесника.
- 8) Не узимајте олако ни најмању кијавицу или температуру. Зовите лекара.
- 9) Обратите пажњу на жлезде и крајнике своје деце. Жлезде су, ако су

ним и склоним назебу. Новорођенче је завијено у јастук и зато га не треба покривати дебелим покривачем већ само лаким фланелским чаршавом.

Кад је дете већ мало старије замените корпу постељом довољно удобном, са лаком прошивеном сламарицом. На сламарицу ставите гумену пелену да дете не би моћу уквасило сламарицу. Дете се ноћу копца. Везивати јорган или покривач за ограду кревета да се дете не би откривало, није препоручљиво. Дете мора да се креће, покрети руку и ногу помажу крвотоку. Не сме бити као зашвишено у врећу. Да се неби преко ноћи нахладило, најбоље је обући му дугу ноћну кошуљу која је доле закопчава, понављамо довољно дугачку, да не би сметала покретима ногу. За новорођенче такође је врло добра врећа за спавање, коју можете направити од старог, испраног фланела, коју ћете у струку завезати. Оваква врећица показала се као врло практична.

У постељу увек чисту, добро проветрену, стављајте дете на спавање. Иначе, не остављајте дете да се у постељи без потребе преврће. Обично мајка, да би имала мира, натра на децју постељину рипу играчака, понекад чак и храну и остави дете по пола дана да се у постељи ваља. Заборави да га стави на ноћни суд и постељина је убрзо мокра, изгужвана, прљава.

Свака разумна мајка после проветравања постељине, лепо ће наместити постељу и покрити је танким покривачем да не би падала прашина. Дечје рубље за спавање мора такође добро проветрити.

Мислимо да није потребно нагласити, да свако дете мора имати своју сопствену постељину, да никада не сме спавати са одраслима. Дете треба ставити у постељу, рећи му на леп начин да треба да спава. Не треба га успављивати разним причама и држати га за руку. Ако се будете држали ових савета учинићете много како за дете тако и за вас.

Игра се за кући

УСПЕО ТРИК

Ума момената када лукавство игра важну улогу у спорту. Љубитељи спортских такмичења о томе су могли да се увере у суботу. Захваљујући једном успешном трику, Шплајт је на утакмици са „Чукарничким“ спасао свој тим од пораза.

Случај се догодио овако: Лево крило „Чукарничког“ успело је да се пробије. Шплајт је узалуд покушавао да заустави брзог противника, који је све више измицао. Свима је било јасно да се гол „Ск. 1913“ налази у великој опасности. У том критичном моменту Шплајт је на врло груб начин покушао да спасе свој гол од катастрофе. Он је просто гурнуо противничког играча, кога је пратио у стопу док је овај носио лопту. Ударац је био врло јак, а пошто фудбалери нису имали ослонаца објонца су се прострали колико су дуги на терену. Био је то фаул и то фаул у казненом простору, другим речима једанаестерац.

Свестан своје кривце Шплајт је покушао да једним триком избегне најстрожију казну. Он је остао на земљи лежећи. Шта више, почео је да се преврћа као да је тешко повређен. Није устао чак ни онда када му је пришао судија и покушао да га подигне. Тек нешто доцније на интервенцију осталих играча, Шплајт се повратио и наставио је да игра као да му се ништа није догодило.

Судија Секерезовић наseo је овом трику и није досудио једанаестерац, чиме је знатно оштетио „Чукарнички“. Пенал би свакако решио утакмицу у корист фудбалера са Чукарице, тим пре што је до краја утакмице било преостало врло мало времена.

Довитљивост је добра особина, али само онда ако је изведена фер и на спортски начин. За овај случај, међутим, то се не би могло рећи.

БИВШИ БОКСЕР — ФУТБАЛЕР

Земунски „Демисеј“ имао је пре рата врло добру аматерску боксерску екипу. Међу боксерима нарочито се истицао боксер Тумара, који је на рингу постигао неколико лених успеха. У њега су боксерски тренери полагаали велике наде.

После рата Тумара се, међутим, није појављивао на рингу. Он је, шта више, престао да се бави боксом. Карло Кулијати је покушао да га опет придоб

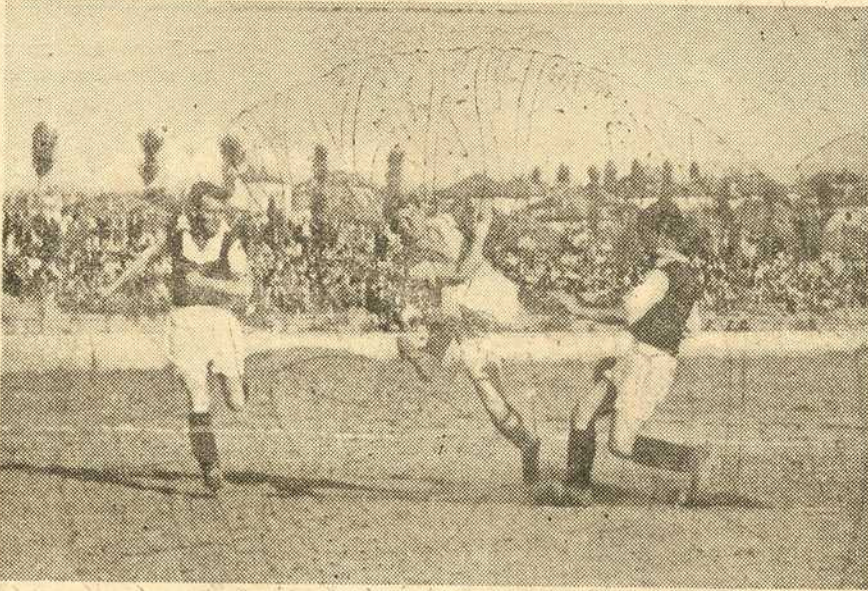
бије за боксерски спорт, али у томе није успео. Изгледало је да је спортска каријера овог талентованог боксера завршена пре времена.

Тумара, међутим, није раскретно са спортом. Он је бацио боксерске рукавице, а обукао фудбалске ципеле. У недељу је играо у тиму „Витеза“ на десном крилу на утакмици против БСК-а. Успео је, шта више, да у једном моменту покаутира голмана БСК-а Николића, али не ударцем своје снажне песнице, већ јаким шутом. Гол је био врло леп. Гледаоци су раздрагано поздравили успех свог бившег љубимца са ринга, који ће, изгледа, стећи велики број пријатеља и на фудбалским игралиштима.

ПРОФЕСОР ФУТБАЛА

Ђорђе Лојанчић, један од наших најбољих фудбалера, из недеље у недељу даје изванредне лекције млађим лоптачима о томе како треба играти фудбал. Стари ас на свакој утакмици

бал није игра појединаца, већ да се заснива на скупној игри целог тима. Он ће запазити да Лојанчић дрибл је врло ретко и то само онда кад је принуђен да то учини, јер није у могућности да лопту правилно пошаље даље. Лојанчић се труди да што је могуће брже запосли оног играча који се налази у повољнијем положају од њега. Он зна да се брзим додавањем, игра брзо пренесе и да комбинаторна прецизна игра узбуђује противничке редове. Зато он не оклева у додавању и шаље лопту одмах даље чим је добије не заустављајући је, владајући њоме потпуно. Млађи играчи научиће још да се фудбал не игра само онда када се има лопта. Они ће запозити да Лојанчић трчи лево и десно по терену када се лопта налази код неког од његових суиграча, и настоји, у случају да му се лопта добија, да је прими потпуно непокривен како би могао што лакше да управља њоме. Отуда је Лојанчић занета прави про-

Са утакмице СК 1913—Чукарнички: Аца Петровић оштро је пуцао на гол, али је лопта промашила циљ. (Снимак: М. Цигановић)

изведе толико лених потеза да својом игром одушевљава сваког познаваоца фудбалског спорта.

Млађи фудбалери, требало би с највећом пажњом да прате игру свог старијег колеге. Они ће научити да фут-

фесор фудбала и његове практичне лекције, које даје сваке недеље на игралишту за време утакмице, представљају право уживање за посматраче, а веома су поучне за све млађе фудбалере.

ДРУГАРСТВО ИЗНАД СВЕГА

Ретко да је у коме тиму другарство тако развијено као код БСК-а. Већина играча играју дуго година заједно. Између њих развило се такво пријатељство да сваку одлуку доносе једногласно и увек воде рачуна о заједничким интересима целе екипе.

Колико јако пријатељство везује већину играча БСК-а најбоље се испољило поводом искључења Светислава Глишовића из плавог клуба. Николић и Манола већ су дали оставку на чланство у клубу, а неколико других играча објавили су да играју на утакмици против „Балкана“.

Случај Маноле је нарочито карактеристичан. Он је врло спроматног става и углавном се издржавао од прихода које је имао од клуба. Недавно је изгубио службу и зависио је, према томе, од управе, која је била дужна да му нађе ново занослеђе. Иако се налазио у тако тешком материјалном стању, Манола је претпоставио другарство свим другим обавезанима и придружио се Глишовићу. Он је дао оставку на чланство у клубу сматрајући да је то најбоље решење и за њега и за клуб. **Љ. В.**

Заповест за спортисте

Без знања нема успеха. Само истрајност води циљу. Годинама мораш тренирати и по правилима спорта живети, да би на крају освојио све почасте успеха. Постепено корачај од лакшег тежему. Не претеруј.

Пре почетка тренинга подвргни се лекарском прегледу и до краја остани под надзором лекара. Чим осетиш замореност, приметивш онадање телесне тежине и повредиш мускулатуру прекини одмах с тренингом и потражи лекарски савет.

Трчање, скакање и бацање су најједноставније, и најприродније вежбе. Не занемаруј их ни онда, када се спремаш за другу врсту спорта.

Избегавај алкохол, чај и кафу. Вода, свеже и зрело воће, најбоље гасе жеђ.

Једи много поврћа, воћа и салате. Они су у току тренинга за тебе кориснији од меса и масти.

Прекини пушење, јер ти оно само привремено дражи нерве, а при дужем уживању штоди.

Спавај издашно. Осам часова није много.

Уздржавај се сваког надражаја, нарочито пре тренинга и утакмице. Они само смањују твоју спортску моћ.

Чини кожу отпорном. Ваздух и сунце су извори живота и здравља. Топло купање са кратким и најљепшим хладним туширањем после напорног вежбања, чуда ствара.

Евг. С. Јовић

ВАЖНО ВАЖНО
ЗА РОДИТЕЉЕ И ДАМЕ

Готова дечја одела, женских хаљиница од свиле и сомота, за дечаке шнилхозне, готових блуза, као и материјал за порубине.

Израђујем све врсте дамских тоалета, мантлова, веша и остало. Препоручујем све врсте штикерског посла, ажура, плесе, соли, тамбурира и курбл радове, као и fine везиљске радове, пресвлачим дугмад.

Атеље „МОДЕРН“
КНЕЗ МИХАИЛОВА 18/II лево Луп.
20519, 1-1

НАМЕШТАЈ
СОВНИ, КУХИЊСКИ КАО И КОМБИНОВАНИ ИМА У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ КОД

ЉУБИЦЕ КАЈГАНОВИЋ
ПОЕНКАРЕОВА УЛИЦА БРОЈ 27
26213, 1-1

Оглашујте у **КОЛУ**

Златан накит, стари и нови купујем

ДИЈАМАНТЕ КРУПНИЈЕ. Брилијанте све величине, златне зубе, бурме, прстење, минђуше, брошеве, бразлетне, панце, сатове, купује „БРИЛИЈАНТ“ Старо злато оштећено, излизано, попомљено и горело, сваку количину купује „БРИЛИЈАНТ“ купује залошнице на све ручне залогне највише плаћа „БРИЛИЈАНТ“ трговина старог златног накита и драгог камења

МИЛИВОЈА М. МИТРОВИЋА
Београд, Ђорђа Вашингтона 6 (Бајлонова пијаца), Тел. 28-706
20318, 1-1

Сунце ветар и прашина то је оно што квари женама лице. Да би то спречили добите на бесплатан преглед, како би Вас могли саветовати шта да употребите, да спречите кварење Ваше коже, или да је поправите ако је већ покварена.

КОЗМЕТИКА „ЖАНА“ КРУНСКА УЛ. 4 (Краља Фердинанда 2-а)

Вршимо ручне и електричне масаже лица, тела и косе. Отклањамо пеге, мрље, бубуљице, брадавице, длачице и све остале недостатке коже. Тражимо ученицу. Молимо пењене даме да нам донесу теглице и флашице које купујемо.

20516, 1-1

Хало... ВАШ САД САМ УЗЕЛА КЊИГУ ИЗ ПОЗАЈМНЕ БИБЛИОТЕКЕ **ВЕСЕЛИНОВИЋ** ТАКО ЈЕ ИНТЕРЕСАНТА!!!

НЕ, НЕ МОГУ...

КЊИЖАРА „Веселиновић“ ТЕРАЗИЈЕ 30 ДО КОЛОСЕУМА

20520, 1-1

Циркус »РЕНЛОВ« НА ТАШ-МАЈДАНУ НОВ ЈУНСКИ ПРОГРАМ дневно 2 претставе у 15,30 и 17,30 час.

1-1

Коло хумора

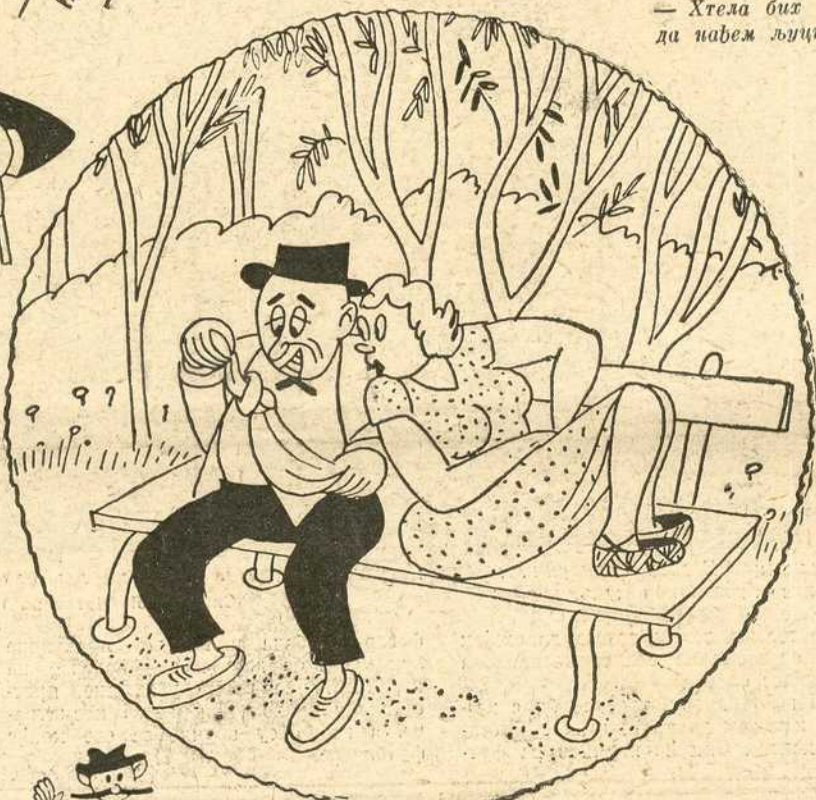

— Хтела бих да знам, господине нареднице, кад ћу моћи да набавим љуцки стан.

— Није све знање у књигама. Ја што више читам све мање знам.

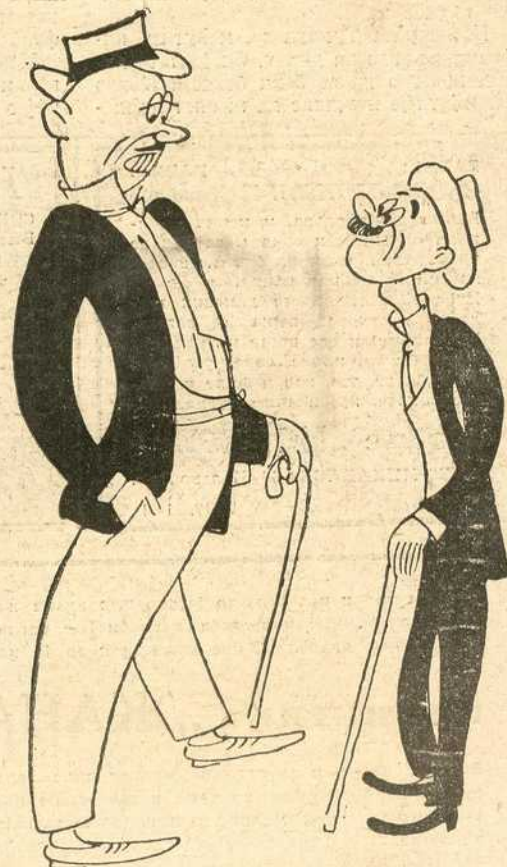
— Ви мора да сте много начитани...

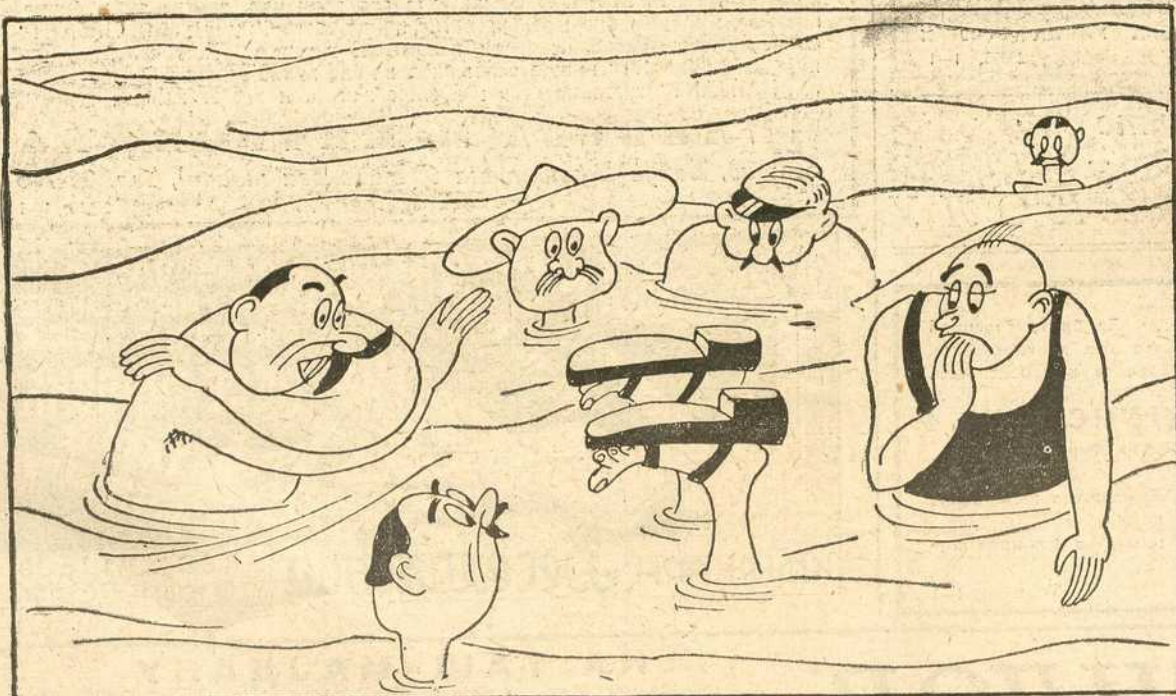
— Шта то радиш?
— Везујем чвор на марамици да не заборавим ове дисне часове!

— Страшно време. Час киша, час сунце. Не зна човек да ли да заложим шир или амрел.

— Кажем вам, не могу се поклонити ни пред ким.
— Богами, ви сте черст карактер!
— Знаге, носим штиркане груди од кошуље.

— Знаш, да су ове дрвене сандале изгледне. Не можеш никако да потрдиш!

